

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

موضوعات پیشنهادی برای پرونده علمی و مقاله نویسی ادبیات

سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰

فهرست موضوعات پیشنهادی معاونت پژوهش برای تشکیل پرونده علمی و مقاله نامه نویسی در درس نحو در ادامه می آید. البته این فهرست، صرفاً پیشنهادی است و اگر طلباب محترم قصد دارند موضوعات دیگری را انتخاب کنند، می توانند با پژوهشگران خود در میان بگذارند و در صورت تأیید توسط ایشان، اقدام به تشکیل پرونده علمی یا طرح نامه نویسی نمایند.

در هر صورت، پیشنهاد می شود برای انتخاب، حتماً با پژوهشیار خود مشورت نمایید تا انتخابی مناسب با شرایط خود و مفید در جهت پیشرفت علمی خویش داشته باشید.

۱. جایگاه شناسی علم لغت در میان علوم ادبی
۲. تبویب مطلوب علم نحو / صرف / بلاغت
۳. مفهوم شناسی ذوق و کارکرد آن در ادبیات
۴. بررسی اثرگذاری مسائل و مبانی علم کلام / فقه / اصول / تفسیر / فلسفه در ادبیات و تحلیل های ادبی
۵. بررسی تاثیر مبانی، مسائل و تحلیل های ادبی در مسائل و مبانی علم کلام / فقه / اصول /

تفسیر

۶. پدیده اختلاف قرائات و ارتباط دو سویه آن با علم نحو
 ۷. نقش تفاوت‌های ساختاری آیات قرآن کریم در فرآیند فهم آنها
 ۸. امتیازات زبان قرآن نسبت به زبان عرب حجت
 ۹. تاریخ کاربردی و کلان علم نحو / بلاغت / لغت و ادوار مختلف آن
 ۱۰. بررسی و تحلیل ساختار کتاب سیبویه
 ۱۱. مقایسه مبانی و سبک تفکر دو مکتب بصره و کوفه
 ۱۲. راه‌های کشف استعمال عرب در نحو اجتهادی
 ۱۳. فرآیند استنباط مسائل نحوی از استعمالات عرب
 ۱۴. روش‌شناسی تحقیق در علم لغت
 ۱۵. اعتبارسنجی کتب لغوی مختلف از حیث کشف معنای وضعی لغات عرب حجت
 ۱۶. تحلیل پدیده وجود معانی مختلف برای حروف جرّ
 ۱۷. تحلیل معانی مختلف یک حرف جرّ برای دستیابی به معنای مشترک آنها
- ارتباط این موضوع با موضوع قبل در این نکته است که موضوع قبل، بحثی مبنایی است که در صدد بررسی صحت و یا عدم صحت وجود چند معنی برای یک حرف جرّ است و این بحث، بحثی مصداقی است که در صدد تطبیق مبنای بدست آمده از موضوع قبل در یکی از حروف جرّ است.
۱۸. بررسی مبانی نظریه عامل و معمول در سیر تاریخی علم نحو
 ۱۹. بررسی نظریه معنا داری اعراب و مقایسه آن با نظریه عامل و معمول

۲۰. مقایسه تطبیقی نظریه عامل و معمول و نظریه معناداری اعراب در بحث حال/تمییز /
مفاعیل خمسہ...

۲۱. مقایسه اصطلاحات محذوف، مقدّر و منوی و انواع هر یک در کلام نحوین

۲۲. بررسی انواع تاویل نحوی و اصطلاح شناسی تاویل، تقدیر، حمل، تخریج در کتب

نحوی

۲۳. اصول نحو؛ چرایی، چیستی و ابعاد مختلف آن

۲۴. بررسی حیطه شمول و کاربرد اصول مختلف نحوی

۲۵. معرفّی و مصداق یابی قواعد نحویه و اثر آن در نحو

۲۶. معنا شناسی اسالیب عرض، تحضیض و توبیخ

۲۷. معنانشناسی ضمیر شأن

۲۸. معنانشناسی ضمیر فصل

۲۹. بررسی انحصار افعال ناقصه در موارد مشهور

۳۰. تحلیل نحوی موارد اسلوب استثنا در قرآن

۳۱. معنانشناسی و غرض شناسی استثناء منقطع

۳۲. تحلیل راه های تشخیص منصوب بنزع خافض و تطبیق استعمالات قرآنی آن

۳۳. بررسی حیطه شمول قاعده اتّساع در ظروف

۳۴. تحلیل معنای شرطیّت بواسطه ی تقدیم ظروف

۳۵. ملاک متعلق شبه جمله

۳۶. بررسی معنای باب اشتغال

۳۷. تحلیل و بررسی اجتهادی باب اضافه
۳۸. معناشناسی یکی از مفاعیل خمسه (مانند مفعول معه) و تطبیق موارد در استعمالات قرآنی
۳۹. بررسی و تحلیل معنای اسلوب ما کان یفعل و ما کان لیفعل و فرق میان آن دو
۴۰. بررسی موارد معرفه بودن اسماء متوغل در ابهام، اغراض و نوع اضافه آنها
۴۱. تفاوت معنایی حال و مفعول مطلق و اثر آن در فهم دقیق برخی آیات و روایات
۴۲. معناشناسی و مقایسه واو و فاء و ثمّ
۴۳. معناشناسی کان
۴۴. معناپژوهی جامع حصر در موضوع له إنّما و أنّما و تفاوت آنها با نفی و استثنا
۴۵. بررسی ملاک دلالت إنّما بر حصر و تاکید
۴۶. تفاوت لفظی و معنوی إنّما و أنّما
۴۷. معناشناسی و مقایسه حروف شرط لو، إنّ و إذا
۴۸. معناشناسی لام مفرده جاره و تطبیق استعمالات قرآنی
۴۹. معنا شناسی قد
۵۰. بررسی اقسام و اغراض ال براساس مباحث طرح شده در صرف و نحو و بلاغت
۵۱. نقش سیاق در معنای تعلیلی و تاکیددی بودن «انّ»
۵۲. معنا و غرض شناسی ان و لو وصلیه
۵۳. مقایسه جمع، اسم جمع، جمع بدون مفرد، اسم جنس، اسم جنس جمعی و علم جنس
- در زبان عربی

۵۴. تفاوت عطف بیان و بدل کلّ از کلّ
۵۵. حقیقت و ماهیت اشراب و تضمین و بررسی تطبیقی آن در برخی آیات قرآن
۵۶. تحلیل ماهیت قرینه و انواع آن
۵۷. اقسام قرینه و نمونه های کاربرست آنها در ادبیات
۵۸. تحلیل جامع مذکر و مؤنث در زبان عربی
۵۹. اقسام تاء و معنای جامع آنها
۶۰. حقیقت تعریف و تنکیر
۶۱. تحلیل ترتیب معارف
۶۲. مصادیق، ملاک و احکام صدرات طلبی
۶۳. اسلوب ها و روش های مختلف تاکید در زبان عربی
۶۴. بررسی ادوات تاکید، میزان تاکید و متعلق تاکید آنها
۶۵. تعریف، ملاک و اقسام کلمه زائده در ادبیات عرب
۶۶. بررسی مصادیق معنای زائده در بخش مفردات کتاب مغنی اللیب
۶۷. تعدیه و انواع آن در زبان عربی
۶۸. بررسی رابطه تعدی و لزوم افعال عربی با ترجمه ی فارسی آنها
۶۹. معنای دقیق فعل مجهول در حالات مختلف نائب فاعل آن و چگونگی ترجمه آن به

فارسی

۷۰. ضرورت شعری، مفهوم شناسی، حیطة جواز آن در شعر و رابطه آن با فصاحت
۷۱. غرض شناسی جمله خبریه و انشائیة و مقایسه احکام آنها

۷۲. ماهیت عائد و رابط و انواع آنها
۷۳. معناشناسی یکی از مشتقات، عمل و شروط عمل آنها
- مثال: معناشناسی صفت مشبیه و مقایسه آن با اسم فاعل
۷۴. چپستی مصدر صریح و مؤول، تفاوت های معنایی و ظرافت های ترجمه آنها
۷۵. بررسی ادات مصدری و تفاوت معنایی آنها
۷۶. معانی ابواب مختلف افعال ثلاثی مزید و ارتباط معنایی موارد ذکر شده در ابواب

مختلف

- مثال: بررسی معانی باب افعال و ارتباط این معانی با هم
 - مثال: مقایسه معنای تعدیه در باب افعال و تفعیل
۷۷. الحاق، حقیقت یابی و مصادیق کارکرد آن در صرف
۷۸. اقسام اشتقاق و مصادیق اثر گذاری آن ها در مبانی و مصادیق مسائل ادبی
۷۹. مصادیق اسلوب تفصیل بعد از اجمال و معانی و اغراض آنها